

Art. 39. W przypadkach określonych w art. 36 sąd orzeka przepadek rzeczy stanowiących przedmiot przestępstwa albo służących lub przeznaczonych do jego popełnienia, choćby nie były własnością sprawcy.

Rozdział 5

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 40. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 35, poz. 230, z 1984 r. Nr 34, poz. 184, z 1987 r. Nr 33, poz. 180, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 73, poz. 431, z 1991 r. Nr 73, poz. 321 i Nr 94, poz. 419, z 1993 r. Nr 40, poz. 184, z 1996 r. Nr 127, poz. 593, z 1997 r. Nr 88, poz. 554, Nr 113, poz. 732 i Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 60, poz. 610, Nr 123, poz. 1353 i Nr 125, poz. 1368) w art. 46 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Napojem alkoholowym w rozumieniu niniejszej ustawy jest produkt przeznaczony do spożycia zawierający alkohol etylowy pochodzenia

rolniczego w stężeniu przekraczającym 0,5% objętościowych alkoholu.”

Art. 41. 1. Zachowują ważność zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich wydane na podstawie przepisów dotychczasowych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do wszczętych, a niezakończonych w dniu wejścia w życie ustawy postępowań w sprawach zezwoleń na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wyrobu lub rozlewu wyrobów winiarskich, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 42. Traci moc ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich oraz obrocie tymi wyrobami (Dz.U. Nr 124, poz. 783 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 44 i Nr 11, poz. 85).

Art. 43. Ustawa wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

1402

USTAWA

z dnia 27 lipca 2001 r.

o ochronie baz danych.

Art. 1. Ochronie określonej w ustawie podlegają bazy danych, z wyłączeniem baz danych spełniających cechy utworu określone w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904).

Art. 2. 1. W rozumieniu ustawy:

- 1) baza danych oznacza zbiór danych lub jakichkolwiek innych materiałów i elementów zgromadzonych według określonej systematyki lub metody, indywidualnie dostępnych w jakikolwiek sposób, w tym środkami elektronicznymi, wymagający istotnego, co do jakości lub ilości, nakładu inwestycyjnego w celu sporządzenia, weryfikacji lub prezentacji jego zawartości,
- 2) pobieranie danych oznacza stałe lub czasowe przejęcie lub przeniesienie całości lub istotnej, co do jakości lub ilości, części zawartości bazy danych na inny nośnik, bez względu na sposób lub formę tego przejęcia lub przeniesienia, z zastrzeżeniem art. 3,
- 3) wtórne wykorzystanie oznacza publiczne udostępnienie bazy danych w dowolnej formie, a w szczególności poprzez rozpowszechnianie, bezpośrednio przekazywanie lub najem, z zastrzeżeniem art. 3,

4) producentem bazy danych jest osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która ponosi ryzyko nakładu inwestycyjnego przy tworzeniu bazy danych.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o producencie, należy przez to rozumieć także jego następcę prawnego.

Art. 3. Wypożyczenie baz danych nie stanowi pobierania danych lub wtórnego ich wykorzystania.

Art. 4. Ochrona przyznana bazom danych nie obejmuje programów komputerowych użytych do sporządzenia baz danych lub korzystania z nich.

Art. 5. Z ochrony korzystają bazy danych, których:

- 1) producent jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej albo ma na jej terytorium swoją siedzibę,
- 2) producent jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub ma miejsce stałego pobytu na terytorium Wspólnoty Europejskiej,
- 3) producent jest osobą prawną założoną zgodnie z prawem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, posiadającą siedzibę i zakład główny wykonywania działalności na terytorium Wspólnoty Europejskiej; jeżeli producent posiada tylko siedzibę

na terytorium Wspólnoty Europejskiej, jego działalność musi być istotnie i trwale związana z gospodarką państwa członkowskiego Unii Europejskiej,

- 4) ochrona wynika z umów międzynarodowych, na zasadach i w zakresie w nich określonych,
- 5) producent jest podmiotem niewymienionym w pkt 1—4 i jest przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. — Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193 oraz z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679 i Nr 102, poz. 1115).

Art. 6. Producentowi bazy danych przysługuje wyłączne i zbywalne prawo pobierania danych i wtórne go ich wykorzystania w całości lub w istotnej części, co do jakości lub ilości.

Art. 7. 1. Producent bazy danych udostępnionej publicznie w jakikolwiek sposób nie może zabronić użytkownikowi korzystającemu zgodnie z prawem z takiej bazy danych, pobierania lub wtórnego wykorzystania w jakimkolwiek celu nieistotnej, co do jakości lub ilości, części jej zawartości.

2. Jeżeli użytkownik korzystający zgodnie z prawem z bazy danych jest uprawniony do pobierania lub wtórnego wykorzystania jedynie części bazy danych, przepis ust. 1 dotyczy tylko tej części.

3. Korzystanie z baz danych, o którym mowa w ust. 1, nie może naruszać normalnego korzystania z baz danych lub godzić w słuszne interesy producenta baz danych.

Art. 8. 1. Wolno korzystać z istotnej, co do jakości lub ilości, części rozpowszechnionej bazy danych:

- 1) do własnego użytku osobistego, ale tylko z zawartości nieelektronicznej bazy danych,
- 2) w charakterze ilustracji, w celach dydaktycznych lub badawczych, ze wskazaniem źródła, jeżeli takie korzystanie jest uzasadnione niekomercyjnym celem, dla którego wykorzystano bazę,
- 3) do celów bezpieczeństwa wewnętrznego, postępowania sądowego lub administracyjnego.

2. Nie jest dozwolone powtarzające się i systematyczne pobieranie lub wtórne wykorzystanie sprzeczne z normalnym korzystaniem i powodujące nieusprawiedliwione naruszenie słusznych interesów producenta.

Art. 9. 1. Pierwsza sprzedaż kopii bazy danych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez uprawnionego lub za jego zgodą wyczerpuje prawo do kontrolowania odsprzedaży tej kopii na tym terytorium.

2. Pierwsza sprzedaż kopii bazy danych w państwach członkowskich Unii Europejskiej przez uprawnionego lub za jego zgodą wyczerpuje prawo do kontrolowania odsprzedaży tej kopii na ich terytorium.

Art. 10. 1. Czas trwania ochrony bazy danych liczy się od jej sporządzenia przez okres piętnastu lat nastę-

pujących po roku, w którym baza danych została sporządzona.

2. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 1, baza danych została w jakikolwiek sposób udostępniona publicznie, okres jej ochrony wygasa z upływem piętnastu lat następujących po roku, w którym doszło do jej udostępnienia po raz pierwszy.

3. W przypadku jakiegokolwiek istotnej zmiany treści bazy danych, co do jakości lub ilości, w tym jej uzupełnienia, zmiany lub usunięcia jej części, mających znamiona nowego istotnego, co do jakości lub ilości, układu, okres jej ochrony liczy się odrębnie.

Art. 11. Producent bazy danych może żądać od osoby, która naruszyła jego prawo do bazy danych, zaniechania naruszeń, przywrócenia stanu zgodnego z prawem i wydania bezprawnie uzyskanej korzyści majątkowej; producent bazy danych może również żądać naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych.

Art. 12. 1. Kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, bez uprawnienia lub wbrew jego warunkom, pobiera dane lub wtórnie wykorzystuje w całości lub w istotnej, co do jakości lub ilości, części bazy danych, podlega karze grzywny.

2. Orzekanie następuje na podstawie Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

3. Sąd może orzec przepadek, na rzecz Skarbu Państwa, bezprawnie wykonanych egzemplarzy bazy danych.

Art. 13. Prawo do bazy danych nie narusza ochrony treści bazy danych udzielanej na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, lub ochrony jakichkolwiek składających się na bazę danych elementów, udzielanej na podstawie przepisów o wynalazkach, znakach towarowych, wzorach przemysłowych, oznaczeniach pochodzenia, zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, tajemnicy prawnie chronionej, ochronie informacji niejawnych, ochronie danych osobowych, a także prawa cywilnego i prawa pracy.

Art. 14. W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„W przypadku baz danych spełniających cechy utworu zezwolenie twórcy jest konieczne także na sporządzenie opracowania.”;

- 2) w art. 3 po wyrazach „bazy danych” dodaje się wyrazy „spełniające cechy utworu”;

- 3) po art. 17 dodaje się art. 17¹ w brzmieniu:

„Art. 17¹. Opracowanie lub zwielokrotnienie bazy danych spełniającej cechy utworu, dokonane przez legalnego użytkownika bazy

danych lub jej kopii, nie wymaga zezwolenia autora bazy danych, jeśli jest ono konieczne dla dostępu do zawartości bazy danych i normalnego korzystania z jej zawartości. Jeżeli użytkownik jest upoważniony do korzystania tylko z części bazy danych, niniejsze postanowienie odnosi się tylko do tej części.”;

do sporządzenia lub obsługi baz danych dostępnych przy pomocy środków elektronicznych.”

4) w art. 23 w ust. 1 po wyrazach „architektoniczno-urbanistycznego” dodaje się wyrazy „oraz do korzystania z elektronicznych baz danych spełniających cechy utworu, chyba że dotyczy to własnego użytku naukowego niezwiązanego z celem zarobkowym”;

5) po art. 30 dodaje się art. 30¹ w brzmieniu:

„Art. 30¹. Do baz danych spełniających cechy utworu nie stosuje się art. 28, art. 29 ust. 2 i 3 i art. 30.”;

6) po art. 77¹ dodaje się art. 77² w brzmieniu:

„Art. 77². Ochrona przyznana bazom danych spełniającym cechy utworu nie obejmuje programów komputerowych używanych

Art. 15. 1. Ustawę stosuje się także do baz danych istniejących w dniu jej wejścia w życie w odniesieniu do korzystania z nich po tej dacie.

2. Dokonane przed dniem wejścia w życie ustawy czynności prawne odnoszące się do baz danych są skuteczne i podlegają ochronie według zasad dotychczasowych.

Art. 16. 1. Przepisy art. 5 pkt 2 i 3 oraz art. 9 ust. 2 stosuje się od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

2. Przepisy art. 5 pkt 1 i art. 9 ust. 1 tracą moc z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Art. 17. Ustawa wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

1403

USTAWA

z dnia 27 lipca 2001 r.

o służbie zagranicznej.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa organizację i funkcjonowanie służby zagranicznej, a także szczególne prawa i obowiązki osób wchodzących w jej skład.

Art. 2. 1. W skład służby zagranicznej wchodzi:

- 1) członkowie korpusu służby cywilnej zatrudnieni w ministerstwie obsługującym ministra właściwego do spraw zagranicznych,
- 2) niebędące członkami korpusu służby cywilnej osoby zatrudnione w służbie zagranicznej, z zastrzeżeniem ust. 2,
- 3) pełnomocni przedstawiciele Rzeczypospolitej Polskiej w innym państwie lub przy organizacji międzynarodowej.

2. Nie wchodzi w skład służby zagranicznej:

- 1) osoby zatrudnione w placówce zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umowy o pracę zawartej zgodnie z prawem państwa przyjmującego,

2) osoby zatrudnione w placówce zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony — wykonywania funkcji na placówce przez członka rodziny — chyba że są one członkami korpusu służby cywilnej,

3) konsul honorowy, o którym mowa w ustawie określonej w art. 4 pkt 3.

Art. 3. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do osób wchodzących w skład służby zagranicznej, zwanych dalej „członkami służby zagranicznej”, z wyłączeniem żołnierzy pełniących służbę w placówkach zagranicznych, stosuje się przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255 oraz z 2001 r. Nr 102, poz. 1116 i Nr 111, poz. 1194).

Art. 4. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) ambasadorze — oznacza to, mianowanego w trybie określonym w Konstytucji, pełnomocnego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej w innym państwie lub przy organizacji międzynarodowej,
- 2) placówce zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „placówką zagraniczną” — oznacza to przedstawicielstwo dyplomatyczne, stałe przedsta-